

Προλογικό σημείωμα.

Ευριπίδης Ρίζος, Λέκτορας, Τμήμα Νομικής,
Ευρωπαϊκό Παν/μιο Κύπρου

Το δεύτερο τεύχος του ΕΝΘΑ έχει έναν πιο συμπαγή και στοχευμένο θεματικό προσανατολισμό συγκριτικά με το πρώτο (το οποίο πάντως είχε αρκετά θετικό αντίκτυπο στην επιστημονική κοινότητα Κύπρου και Ελλάδας). Ειδικότερα, τα περισσότερα άρθρα αφορούν τη νομοθετική και νομολογιακή επικαιρότητα, η οποία σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα και τις κατατρεγμένες εξελίξεις, τις οποίες αυτή πολλαπλώς πυροδότησε.

Οι νομοθετικές αλλαγές μετά το 2010 έθεσαν σε δοκιμασία κεκτημένα του νομικού πολιτισμού μας, τα οποία, όχι άδικα, η νομική κοινότητα αντιμετώπιζε ως τότε ως κάτι αυτονόητο και *sine qua non* στοιχεία του οικοδομήματος της έννομης τάξης. Οι νομικοί της Ελλάδας (και όχι μόνο, καθώς η οικονομική κρίση δεν αφορά μόνο την Ελλάδα) στάθηκαν αμήχανοι μπροστά στα νέα δεδομένα, τα οποία ανατρέπουν γνώση και εμπειρία ετών. Ως αναπόσπαστο τμήμα της κοινωνίας η νομική επιστήμη προσπαθεί και η ίδια να προσανατολιστεί στη νέα πραγματικότητα. Στους καιρούς αυτούς καθίσταται ίσως επίκαιρη όσο ποτέ η ρήση του Julius von Kirchmann : «ολόκληρες βιβλιοθήκες μετατρέπονται σε άχρηστα χαρτιά από τρεις διορθωτικές λέξεις του νομοθέτη».

Ασφαλώς, το πεδίο όπου κατετοχόνη τέθηκαν εν αμφιβόλω θεμελιώδεις δικαιοκτικές αρχές και διαταράχθηκε σημαντικά η μέχρι προσφάτως υφιστάμενη τάξη και ισορροπία ήταν οι εργασιακές έννομες σχέσεις. Η συλλογική αυτονομία, ιδιαιτερότητα και προνόμιο του Εργατικού Δικαίου, δέχθηκε πλήγματα τα οποία φτάνουν μέχρι τον πυρήνα της. Δεν θα ήταν υπερβολή να ειπωθεί ότι βρισκόμαστε ενώπιον μιας «αλλαγής παραδείγματος» στις εργασιακές σχέσεις. Στο παρόν τεύχος φιλοξενούνται άρθρα που ασχολούνται με τη στάση της νομολογίας απέναντι στη νέα αυτή νομική και κοινωνική πραγματικότητα.

Επιπλέον, ο νομοθέτης προέβη, ως γνωστόν, σε μια σειρά ρυθμίσεων με στόχο την κάλυψη δημοσιονομικών αναγκών. Ωστόσο, πολλές από αυτές φαίνεται να θυσιάζουν στο βωμό της δημοσιονομικής σταθερότητας δικαιώματα κατοχυρωμένα από διατάξεις υπερνομοθετικής ισχύος. Η απάντηση στο ερώτημα «νομιμότητα ή σκοπιμότητα» δεν είναι πλέον τόσο αυτονόητη, όσο φαινόταν να είναι στο παρελθόν. Στις ακόλουθες σελίδες θίγονται τα ζητήματα συνταγματικότητας και συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο των νομοθετικών προβλέψεων για το Επικουρικό Κεφάλαιο Ασφαλίσεως Ευθύνης από Τροχαία Ατυχήματα.

Η οικονομική ύφεση έγινε αισθητή ασφαλώς και σε κοινωνικές ομάδες, όπως οι ελεύθεροι επαγγελματίες. Ενόψει των μεταβαλλόμενων οικονομικών συνθηκών κρίθηκε αναγκαία η νομοθετική παρέμβαση για την αλλαγή του υφιστάμενου πλαισίου επαγγελματικών μισθώσεων. Σε αυτό το τεύχος παρουσιάζονται οι πρόσφατες νομοθετικές μεταβολές και ο αντίκτυπός τους σε υφιστάμενες μισθώσεις.

Βέβαια, δεν θα μπορούσαν να λείψουν θεματικές που σχετίζονται με την κυπριακή νομολογιακή επικαιρότητα και την ενωσιακή έννομη τάξη. Στόχος του περιοδικού είναι και η ανάπτυξη ενός διαλόγου μεταξύ επιστημόνων, που προέρχονται από τα διαφορετικά νομικά συστήματα Ελλάδας – Κύπρου και η ανάδειξη προβληματικών που αφορούν άμεσα τις δύο αυτές χώρες, ως μέλη της ΕΕ. Ιδίως, ως προς την κυπριακή επικαιρότητα σχολιάζεται απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου η οποία κρίνει τη συνταγματικότητα της επιβολής έκτακτης εισφοράς στους δημοσίους υπαλλήλους.

Ελπίζουμε ότι και το δεύτερο τεύχος του ΕΝΘΑ βαδίζει σε αυτό το δρόμο με κατεύθυνση τη συνεχή βελτίωσή του.

· · · · ·